

แผนการจัดการเรียนรู้และแผนประเมินผลการเรียนรู้บับย่อ

รายวิชา พระพุทธศาสนา 1 รหัสวิชา ส21102 จำนวนหน่วยกิต 0.5 หน่วยกิต เวลาเรียน 1 คาบ/สัปดาห์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ครูผู้สอน

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา การสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนา
เข้าสู่ประเทศไทย

ศึกษาวิเคราะห์หลักธรรม : พระรัตนตรัย : พุทธรัตนะ พุทธคุณ 9 อริยสัจ 4 : ทุข : ชั้นธ 5 ,
ธาตุ 4 สมุทัย : อบายมุข 6 นิโรธ : สุข 2 : กายิกสุข , เจตสิกสุข มรรค : มรรคมงคล 8 ไตรสิกขา

ศึกษาประวัติพระมหากัสสปะ พระอุบาลี พระเจ้าอโศกมหาราช พระโสณะและพระอุตตระ บุคคลที่
เป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและศาสนสัมพันธ์

ศึกษาพุทธศาสนสุภาษิต : ยัม เว เสวติ ตาทิส : คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น ทุราวาสา ฆรา ทุกขา :
เรือนที่ครองไม่ตึนนำทุกข์มาให้

ศึกษาวิเคราะห์หน้าที่ชาวพุทธ วัตรปฏิบัติของพระภิกษุ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่
พระพุทธศาสนา

ฝึกพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ : วิธีคิดแบบคุณค่าแท้
คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออก สวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วย
อานาปานสติ

ศึกษาศาสนพิธี การจัดโต๊ะหมู่บูชา การจุดธูปเทียน การปฏิบัติตนในศาสนพิธีและพิธีกรรมต่างๆ

ศึกษาวิเคราะห์ประวัติความสำคัญ หลักธรรม และการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
โดยใช้ การสืบค้นข้อมูล กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ การฝึกปฏิบัติ กระบวนการทางสังคม
บทบาทสมมติและการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
เข้าถึงธรรมะของผู้เจริญ (อริยวัฑฒิ 5 : ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา) มีศรัทธาต่อพระรัตนตรัย
มีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2. ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข

1. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย
2. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว
3. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
4. วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
5. อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว
6. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
7. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
8. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
9. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ
10. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
11. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
2. อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ
3. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
4. จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายประวัติ ความสำคัญ และปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

3. กำหนดการสอนและตัวชี้วัด

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
1	1	การบริหารจิตเจริญปัญญา, สวดมนต์ ปฐมนิเทศ - ขอบข่ายเนื้อหา - การวัดผล ประเมินผล - ชิ้นงาน กิจกรรม	ส 1.1 ม1/7	
2	2	การบริหารจิตเจริญปัญญา, สวดมนต์ หน่วยที่ 1 พระพุทธ ประวัติของพระพุทธศาสนา - การทำสังคายนา - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ส 1.1 ม1/1, ม1/2 , ม1/3	
3	3	การบริหารจิตเจริญปัญญา, สวดมนต์ หน่วยที่ 1 พระพุทธ พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต 4	ส 1.1 ม1/3	
4	4	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 1 พระพุทธ พุทธประวัติ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา	ส 1.1 ม1/3	
5	5	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม - พระรัตนตรัย : พุทธรัตนะ - พุทธคุณ 9	ส 1.1 ม1/5	
6	6	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม - อริยสัจ 4	ส 1.1 ม1/5	
7	7	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม ทุกข์ - ชั้น 5 - ชาติ 4	ส 1.1 ม1/5	

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
8	8	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม สมุทัย - อบายมุข 6 นิโรธ - สุข 2 (กายิกสุข , เจตสิกสุข)	ส 1.1 ม1/5	
9	9	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม มรรค - มรรคมมีองค์ 8 - ไตรสิกขา	ส 1.1 ม1/5	
10	10	สอบกลางภาค	ส 1.1 ม1/2,1/3,1/5,1/7	
11	11	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 1 พระพุทธ วันสำคัญ, หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง - วันวิสาขบูชา - วันอาสาฬหบูชา	ส 1.2 ม1/5	
12	12	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 1 พระพุทธ วันสำคัญ, หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง - วันเข้าพรรษา - วันอัฐมีบูชา	ส 1.2 ม1/5	
13	13	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ ศาสนพิธี - การจัดโต๊ะหมู่บูชา - การจุดธูปเทียน - คำอาราธนา	ส 1.2 ม1/4	
14	14	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ ชาวพุทธตัวอย่าง - พระเจ้าอโศกมหาราช	ส 1.1 ม1/4 ส 1.2 ม1/2	

สัปดาห์ที่	คาบที่	สาระการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - พระอัฐตระ และพระโสมพะ - พระอุบาลี และพระมหากัสสปะ 		
15	15	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 2 พระธรรม พุทธศาสนสุภาษิต <ul style="list-style-type: none"> - ยัม เว เสวติ ตาทิโส (คบคนเช่นใด เป็นคนเช่นนั้น) - ทุรวาสา ฆรา ทุกขา (เรือนที่ครองไม่ดี นำทุกข์มาให้) 	ส 1.1 ม1/5	
16	16	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ หน้าที่ชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> - การเข้าร่วมพิธีกรรมทางพุทธศาสนา - การเข้าค่ายพุทธบุตร - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ 	ส 1.2 ม1/4	
17	17	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ มรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> - วิถีชีวิตของพระสงฆ์ - การปฏิบัติต่อพระสงฆ์ 	ส 1.1 ม1/2	
18	18	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ มรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนสัมพันธ์ 	ส 1.1 ม1/9,1/10,1/11 ส1.2 ม1/3	
19	19	การบริหารจิตเจริญปัญญา, โยนิโสมนสิการ หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ มรรยาทชาวพุทธ <ul style="list-style-type: none"> - การไปวัดและการแต่งกาย - การปฏิบัติตนในเขตวัด 	ส 1.2 ม 1/1,1/3,1/4	
20	20	สอบปลายภาค	ส1.1 ม.1/2,1/4,1/5 ส1.2 ม.1/1,1/2,1/3, 1/4,1/5	

4. แผนการประเมินผลการเรียนรู้และการมอบหมายงาน

คะแนนระหว่างภาค	50	คะแนน
คะแนนสอบกลางภาค	20	คะแนน
คะแนนคุณลักษณะอันพึงประสงค์	10	คะแนน
คะแนนสอบปลายภาค	20	คะแนน

4.1 ประเมินจากงานหรือการบ้านที่มอบหมาย (ก่อนกลางภาคและหลังกลางภาค 50 คะแนน)

<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบฝึกหัด/ใบงาน 2. สอบย่อย 3. งานที่มอบหมาย/รายงาน งานค้นคว้า/งานกลุ่ม 	}	50 คะแนน
--	---	----------

4.2 ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (10 คะแนน)

การประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนรายวิชา ส21102 พระพุทธศาสนา 1

ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ได้กำหนดหัวข้อการประเมินได้ดังแสดงในตารางข้างล่าง

หัวข้อการประเมิน	ผลการประเมิน			
	ดีมาก (1.5)	ดี (1)	ปานกลาง (0.5)	ต้องปรับปรุง (0)
พฤติกรรมทางด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน 1. ตั้งใจเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ 2. ส่งงานตามที่กำหนด				
พฤติกรรมทางด้านความมีระเบียบวินัย 1. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานและทำงานด้วยความเอาใจใส่ 2. ปฏิบัติตามระเบียบ กฎ ข้อบังคับของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด				
พฤติกรรมทางด้านความซื่อสัตย์ 1. ประพฤติตนตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น				
พฤติกรรมทางด้านความมีจิตสาธารณะ 1. รู้จักแบ่งปันและมีน้ำใจให้แก่ผู้อื่น 2. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความจริงใจ				
พฤติกรรมทางด้านมีความภูมิใจในความเป็นไทย 1. มีมารยาทงดงามแบบไทย 2. มีสัมมาคารวะ 3. มีความกตัญญู 4. ศรัทธายึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักศาสนาและร่วมกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย				

4.3 การประเมินจากการสอบกลางภาค (20 คะแนน)

กำหนดการสอบกลางภาคระหว่าง เวลาที่ใช้ในการสอบ 60 นาที สารการเรียนรู้และลักษณะของข้อสอบที่ใช้ในการสอบกลางภาคมีรายละเอียดดังนี้

หัวข้อ/เนื้อหาที่ใช้ในการสอบ	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	จำนวนข้อสอบ	คะแนน
หน่วยที่ 1 พระพุทธ - ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา - พุทธประวัติ	- ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	15 ข้อ	5
	- อัตนัย 1 ข้อ (ชนิดบรรยายหรือเติมคำ)	1 ข้อ	5
หน่วยที่ 2 พระธรรม - พุทธคุณ 9 - อริยสัจ 4 - การบริหารจัดการและเจริญปัญญา	- ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	15 ข้อ	5
	- อัตนัย 1 ข้อ (ชนิดบรรยายหรือเติมคำ)	1 ข้อ	5
	- ปรนัย	30 ข้อ	10
	- อัตนัย	2 ข้อ	10
รวม			20

4.4 ประเมินจากการสอบปลายภาค (20 คะแนน)

กำหนดสอบปลายภาค เวลาที่ใช้ในการสอบ 60 นาที หัวข้อ/เนื้อหา และลักษณะของข้อสอบมีรายละเอียดดังตาราง

หัวข้อ/เนื้อหาที่ใช้ในการสอบ	ลักษณะและจำนวนข้อสอบ	จำนวนข้อสอบ	คะแนน
หน่วยที่ 1 พระพุทธ - วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	- อัตนัย 1 ข้อ (ชนิดบรรยายหรือเติมคำ)	1 ข้อ	5
หน่วยที่ 2 พระธรรม - การบริหารจัดการและเจริญปัญญา - พุทธศาสนสุภาษิต	- ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	15 ข้อ	5
หน่วยที่ 3 พระสงฆ์ - พุทธสาวก - ชาวพุทธตัวอย่าง - ศาสนพิธี - มรรยาทชาวพุทธ + ศาสนสัมพันธ์ + การไปวัดและการแต่งกาย + การปฏิบัติตนในเขตวัด	- ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก	15 ข้อ	5
	- อัตนัย 1 ข้อ (ชนิดบรรยายหรือเติมคำ)	1 ข้อ	5
	- ปรนัย	30 ข้อ	10
	- อัตนัย	2 ข้อ	10
รวม			20